

- Atatürk ve Türk Dili
- Mehmed Âkif ERSOY
- Atomun Bulunuşu
- Doğru Bilinen Yanlışlar
- Evliya Çelebi
- Ders Verici Hikayeler
- Küresel Isınma Çevre Kirliliği
- Matematik İşaretleri
- Spor Biyografi
- Bunları Biliyor Muydunuz
- Eğlence Köşesi
- Resim Sevinci

Atatürk ve Türk Dili

Atatürk, Türk diline büyük önem veriyordu. Bu yüzden Milliyetçilik ilkesi ile yakından ilişkisi olan Türk dilinin korunması çabalarına büyük destek vermiştir. Atatürk, Türk dilinin zengin ve geniş bir dil olduğunu ifade ederek, Türk dilinin mutlaka yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılması gerektiğini söylemiştir. Türkçenin Türk medeniyetini kucaklayacak en güzel dil olduğunu ifade eden Atatürk, Türk diline verdiği büyük önemi

söylediği özlü sözler ve yaptığı çalışmalar ile gözler önüne sermiştir.

Atatürk'ün Türk Dili ile İlgili Yaptığı Çalışmalar

Bir milletin birlik ve varlığını sürdürebilmesinde dilin çok önemli bir yeri vardır. Bunu çok iyi bilen Atatürk, Türk Dilinin zenginleşmesi ve sadeleşmesi için çalışmalar yapmıştır.

Yazı İnkılabı (Yeni Türk Alfabesi)

Atatürk'ün Türk toplumunda bir yazı inkılabı yapılması gerektiğini benimseyen görüşü oldukça eskidir ve Cumhuriyet'ten önceki yıllara kadar uzanır.

Mehmet Akif Ersoy(1873 - 1936)

İstiklâl Marşı şâiri. Asıl adı Mehmet Ragîf olan Mehmet Akif 1873 yılında İstanbul'da doğdu. Annesi Emine Şerife Hanım, babası Temiz Tâhir Efendidir. İlk tahsiline Emir Buhâri Mahalle Mektebinde başladı. İlk ve orta öğren-

imden sonra Mülkiye Mektebine devam etti. Babasının vefâtı ve evlerinin yanması üzerine mülkiyeyi bırakıp Baytar Mektebini birincilikle bitirdi. Tahsil hayâtı boyunca yabancı dil derslerine ilgi duydu.

Atatürk ve Türk Dili

Atatürk, Türk diline büyük önem veriyordu. Bu yüzden Milliyetçilik ilkesi ile yakından ilişkisi olan Türk dilinin korunması çabalarına büyük destek vermiştir. Atatürk, Türk dilinin zengin ve geniş bir dil olduğunu ifade ederek, Türk dilinin mutlaka yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılması gerektiğini söylemiştir. Türkçenin Türk medeniyetini kucaklayacak en güzel dil olduğunu ifade eden Atatürk, Türk diline verdiği büyük önemi söylediği özlü sözler ve yaptığı çalışmalar ile gözler önüne sermiştir.

Atatürk'ün Türk Dili İle İlgili Yaptığı Çalışmalar

Bir milletin birlik ve varlığını sürdürebilmesinde dilin çok önemli bir yeri vardır. Bunu çok iyi bilen Atatürk, Türk Dili'nin zenginleşmesi ve sadeleşmesi için çalışmalar yapmıştır.

Yazı İnkılabı (Yeni Türk Alfabesi)

Atatürk'ün Türk toplumunda bir yazı inkılabı yapılması gereğini benimseyen görüşü oldukça eskidir ve Cumhuriyet'ten önceki yıllara kadar uzanır. Atatürk'ün yazı inkılabı konusunda dayandığı gerekçe, Arap

dilinin ihtiyaçlarından doğmuş olan Arap yazısının Türk dilinin ihtiyaçlarını karşılayamaması, bunun sonucu olan okuyup yazma güçlüğü'nün, sosyal ve kültürel gelişmelerin önünü tıkmış olmasıdır. Arap dilinin ses yapısı ile Türk dilinin ses yapısı arasındaki sistem ayrılığından kaynaklanan bu uyumsuzluk yüzünden, Türk dili Arap alfabesine ayak uyduramamış ve imlânın kelime kalıpları halinde klasikleştiği devirden başlayarak birçok sorunlar ortaya çıkmıştır.

Lâtin alfabesinin kabulü konusundaki ilk girişimler 1923 yılında başladı. Ancak, her şeyden önce toplumun bu yeniliğe hazır hale getirilmesi gerekiyordu. 1924-1928 yılları arasındaki devre, bu konuda TBMM'nde ve basında yer alan tartışmalarla, yeni Türk alfabesinin kabulü için bir ortam hazırlama devresi olmuştur. Atatürk'ün direktifi ve Bakanlar Kurulu'nun kararı ile 26 Haziran 1928'de resmen çalışmaya başlayan Dil Encümeni, Lâtin alfabesi temelinde fakat her yönü ile Türkçe'nin ses yapısına uygun bir milli Türk alfabesi hazırlama görevini yüklenmiştir. Atatürk yazı inkılabını 8-9 Ağustos gecesi Sarayburnu parkında halka yaptığı tarihi konuşması ile açıklamıştır. Yazı inkılabı daha sonraki günler de başöğretmen sıfatı ile bizzat Atatürk'ün öncülük ettiği Anadolu seyahatleri ve eğitim

seferberliği ile geçmiştir. Türk alfabesi 1 Kasım 1928 tarihinde kanunlaşarak resmen yrrlge girmiştir.

Dil İnkılabı (Türk Dil Kurumu)

Osmanlı Devleti'nin ilk zamanlarında, sade bir Türkçe kullanılıyordu. Zamanla Arapça ve Farsça'dan birçok kural ve kelime dilimize girdi. Böylece Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerden oluşan Osmanlıca karma bir dil olarak ortaya ıktı. Yöneticiler ve aydınlar Osmanlıca'yı kullanırken, halk Türkçe konuşuyordu. Dildeki bu ayrılık Türkçe'nin gelişmesini ve milli btnlgn kurulmasını engelliyordu.

On dokuzuncu yüzyılın ortalarından itibaren dilin sadeleşmesi ile ilgili çalışmalar yapıldı. Fakat olumlu bir sonuç alınamadı. Cumhuriyetin ilnından sonra, Türkçe'nin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması çalışmalarına hız verildi. Türk dili ile ilgili çalışmalar yapmak üzere Atatürk'ün emriyle Türk Dilini Tetkik Cemiyeti (Türk Dil Kurumu) kuruldu (1932). Bilim ve fikir adamlarının katıldığı bir dil kurultayı toplandı.

26 Eylül 1932'de Dolmabahçe Sarayında toplanan Birinci Türk Dil Kurultayı, kurumun çalışma programını kapsayan şu maddeleri tespit etti:

1. Türk dilinin başka dil aileleriyle karşılaştırılması
2. Türk dilinin tarihi ve karşılaştırmalı gramerlerinin yazılması
3. Anadolu ve Rumeli ağızlarından olan kelimelerin derlenmesi, Osmanlıca kelimelere Türkçe karşılıklar bulunması,
4. Türkçe bir sözlük hazırlanması,
5. Kurumun organı olarak bir derginin yayımlanması,
6. Türk dili üstüne yazılmış yerli ve yabancı eserlerin toplanması ve ge-rekenlerin evrilmesi,
7. Terimlerin Türkçeleştirilmesi.

Türk Dil Kurultayı'ndan sonra, hazırlanmış mükemmel bir çalışma programı olduğu halde, Kurum'da bu işleri yürütecek bir bilim kadrosu bulunmadığı için çalışmalar ve başlatılan "dil seferberliği" yurdun her köşesindeki gönüllü aydınlarla yürütülüyordu. Tarama yolu ile elde edilen dil malzemesi, 1934 yılında 2 cilt halinde Osmanlıca'dan Türkçe'ye Söz Karşılıkları Tarama Dergisi adıyla yayımlanmıştır. Ancak, bu yolun doğurduğu aksaklığın dil gerçeğine ters düşerek dili bir çıkmaza doğru sürüklediğini gören Atatürk, tavsiyecilik yönündeki denemelerin önünü kesmiş, bu yoldaki görüşünü: "Türkçenin hiçbir yabancı kelimeye ihtiyaı ol-

madığını söyleyenlerin iddiasını tecrübe ettik. Dili bir çıkmaza sokmuşuzdur. Maksatlarımızı anlatamaz olmuşuzdur. Bırakırlar mı dili bu çıkmazda? Hayır! Biz daha önce kurtarmaya bakalım” sözleri ile açıklamıştır. Çalışmaların 1934-1936 yılları arasındaki dönemde, bir önceki dönemin tarama ve derlemeleri bir ayıklamadan geçirilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu ve Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu adlı iki küçük kılavuzda toplanmıştır.

Bu dönem, birinci dönemdeki aşırılığın bir dereceye kadar dizgine alınabildiği ılımlı özleştirmecilik dönemidir. Ancak bu dönem çalışmaları da Atatürk için sevindirici olmuştur denemez. Çünkü, kılavuzda aslında Türkçe olmayıp da Türkçe gibi gösterilen kelimeler vardı. Ayrıca yayın hayatında yer alan devlet, devir, hâtrâ, hükümet, kitap, kalem, sabah, millet gibi artık dilin yapısına sinmiş ve Türkçeleşmiş olan Osmanlıca kelimeleri atmakta kolay değildi. Atatürk bütün bunları görüyordu. Bu konudaki görüşünü de Komisyon Başkanı Falih Rifkî'ya şu sözlerle açıklamıştır: “Memleketimizin en büyük bilginlerini, yazarlarını bir komisyon halinde aylarca çalıştırdık. Elde edilen netice şu bir küçük lügatten ibaret. Bu tarama dergileri cep kılavuzları ile bu dil işi yürümez Falih Bey; biz Osmanlıcadan ve Batı dillerinden istifadeye mecburuz.”

Güneş Dil Teorisi

Güneş Dil Teorisi, bütün dillerin Türkçeden geldiğini ileri süren dilbilim kuramı. Kuram, 1930'lu yıllarda Mustafa Kemal Atatürk tarafından desteklendi ve bizzat geliştirildi, ancak dilbilimciler tarafından kabul görmedi ve kısa sürede önemini yitirdi. Atatürk'ün 1938 yılında vefatının ardından İbrahim Necmi Dilmen Ankara Üniversitesindeki Güneş-Dil Teorisi ile ilgili derslerine son verdi. Öğrencileri bunun sebebini sorduklarında Güneş öldükten sonra onun teorisi nasıl hayatta kalabilirdi diye cevap vermişti.

1990'lı yıllarda bazı yazarlar tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkeleleri, ilk yıllarındaki icraatları ve Atatürk İlkeleri hakkında, Güneş-Dil Teorisi çalışmaları örnek verilerek, resmi devlet ideolojisi, Kemalist ırkçılık ve etnisitenin inkâr edilmesi gibi tanımlama ve yorumlar getirilmiştir. Bu amaçla Atatürk'ün sahiplendiği Güneş-Dil Teorisi ve Türk Tarih Tezi hakkında akıl dışı rivayetler uydurulduğu ve Atatürk'ün, safsatalara inanan biri olarak gösterilmek istendiği yazılmıştır. Bunların, Atatürk Devrimlerini ve onların etkilerini eleştirme maksadı taşıdığı ve postmodernist dalganın etkisiyle yapılan yayınlar olduğu savunulur.

1936-1938 Dönemi

Aşırı özleştirme çalışmalarının genellikle normal dil çalışmalarına dönüştüğü bir dönemdir. Bu dönemde terimler, özellikle okul terimleri üzerinde durulmuş, çeşitli bilim dallarına giren orta öğretim terimleri için yoğun çalışmalar yapılmıştır. Fizik, kimya biyoloji, zooloji, botanik vb. müspet bilim dallarına başarılı Türkçe terimler kazandırılmıştır.

Atatürk, bu çalışmalara öncülük ederek, terimleri de kendisine ait olan 48 sayfalık bir geometri kitabı hazırlamıştır. Bu terimler 1938 yılında okul kitaplarına geçmiştir. Böylece Osmanlı Türkçesinden gelen; mustatîl, tamamlayan zaviye, hattı munassıf, muhit-i daire gibi terimlerin yerini; dikdörtgen, tümey aç, açortay, çember gibi Türkçe terimler almıştır.

Bu dönemde 24 Eylül 1936'da Dolmabahçe Sarayı'nda açılan III.Türk Dil Kurultayı'nın son toplantısında, Kurumun adı da Türk Dil Kurumu'na çevrilmiştir.

Dil ve tarih alanındaki çalışmalar süregelirken, Atatürk, 9 Ocak 1936'da Ankara'da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ni kurdu. Bu fakülte Türk dilini, Türk tarihini, Türk coğrafyasını kaynaklarına inerek araştırarak, gerekli eleman ve bilim adamlarını yetiştirecek bir fakülte olarak düşünülmüştür. 1936-1938 yılları arasında yapılan Türk dili çalışmalarını bilim temelinde yerleştirilecek tedbirlerin getirildiği bir dönem olarak nitelendirebiliriz. Atatürk'ün Dil ve Tarih Kurumları'na ilişkin bu arzusu, 1983 yılında, 2876 sayılı kanunla devlet himayesinde bir akademik kuruluşa dönüştürülerek gerçekleştirilebilmiştir.

Atatürk'ün Türk dili ile ilgili yaptığı çalışmalar, Türkçe'nin gelişimi adına olumlu sonuçlar vermiş, Türk dili kendi benliğine kavuşma yolunda hızla ilerlemiştir.

ATATÜRK'ÜN TÜRK DİLİ İLE İLGİLİ SÖZLERİ

- Türk demek Türkçe demektir; ne mutlu Türküm diyene.
- Türk milletinin dili Türkçe'dir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay olabilecek bir dildir. Onun için her Türk, dilini çok sever ve onu yüceltmek için çalışır. (1929)
- Zengin sözlüğümüzün toplandığı gün, milli varlığımız en kuvvetli bir dal kazanacaktır. Bizim milliyetçiliğimizin esası dil birliğinin korunmasıyla mümkün olacaktır. (1938)

- Millî his ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin millî ve zengin olması, millî hissin gelişmesinde başlıca müessirdir. Türk dili, dillerin en zenginlerindedir, yeter ki bu dil şuurla işlensin.
- Türk milleti demek Türk Dili demektir. Türk Dili Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği nihayetsiz felaketler içinde ahlâkının, menfaatlerinin kısacası bugün kendi milliyetini yapan her şeyinin dili sayesinde muhafaza olduğunu görüyor. Türk Dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir. (1929)
- Güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Bizim ahenkli, zengin lisanımız yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. (1928)
- Türk dili zengin, geniş bir dildir. Her kavramı ifade kabiliyeti vardır. Yalnız onun bütün varlıklarını aramak, bulmak, toplamak, onlar üzerinde çalışmak lazımdır. (1930)
- Gaye, bugünkü ve yarınki Türk'ün medeniyetini kucaklayacak en güzel ve en ahenkli Türkçe'dir. (1932)
- Milli duygu ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin milli ve zengin olması, milli duygusunun gelişmesinde başlıca etkidir.
- Büyük Türk tarihine, Türk dilinin kaynaklarına, zengin lehçelerine, eski Türk eserlerine önem veriyoruz. Baykal ötesindeki Yakut Türklerinin dil ve kültürlerini bile ihmal etmiyoruz. (1924)

Diyarbakır Candır

24 Ocakta pusu kurdular,
Altı polisimi yolda vurdular,
Milletin bağına ateş sardılar,
Dostlar kara bağlar Diyarbakır'da,
Yürekler kan ağlar Diyarbakır'da...

Ordunun Duası

Yılmam ölümden yardan askerim
Orduma gazi dedim peygamberim.
Bir dileğim var, ölürüm, isterim:
Yurduma tek düşman ayak basmasın
Amin desin hep birden şehitler.
Türk eriyiz,
Amin, amin, Allah-u Ekber.
Silsilemiz kahraman...
Müslümanız Hakk'a tapan Müslüman.
Putları Allah tanıyanlar, aman
Mescidimin boynuna çan asmasın.
Amin, amin, Allah-u Ekber...

Mehmet Akif Ersoy(1873 - 1936)

İstiklâl Marşı şâiri. Asıl adı Mehmet Ragif olan Mehmet Akif 1873 yılında İstanbul'da doğdu. Annesi Emine Şerife Hanım, babası Temiz Tâhir Efendidir. İlk tahsiline Emir Buhâri Mahalle Mektebinde başladı. İlk ve orta öğrenimden sonra Mülkiye Mektebine devam etti. Babasının vefâtı ve evlerinin yanması üzerine mülkiyeyi bırakıp Baytar Mektebini birincilikle bitirdi. Tahsil hayatı boyunca yabancı dil derslerine ilgi duydu. Fransızca ve Farsça öğrendi. Babasından Arapça dersleri aldı.

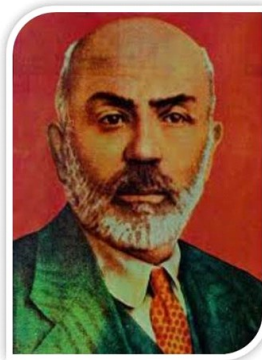
Zirâat nezâretinde baytar olarak vazife aldı. Üç dört sene Rumeli, Anadolu ve Arabistan'da bulaşıcı hayvan hastalıkları tedâvisi için bir hayli dolaştı. Bu müddet zarfında halkla temasta bulundu. Âkif'in memuriyet hayatı 1893 yılında başlar ve 1913 târihine kadar devam eder.

Memuriyetinin yanında Ziraat Mektebinde ve Dârülfünûn'da edebiyat dersleri vermiştir.1893 senesinde Tophâne-i Âmire veznedârı M. Emin Beyin kızı İsmet Hanımla evlendi.

Âkif okulda öğrendikleriyle yetinmeyerek, dışarda kendi kendini yetiştirerek tahsilini tamamlamaya, bilgisini genişletmeye çalıştı. Memuriyet hayatına başladıktan sonra öğretmenlik yaparak ve şiir yazarak edebiyat sâhasındaki çalışmalarına devam etti. Fakat onun neşriyat âlemine girişi daha fazla 1908'de İkinci Meşrutiyetin îlânıyla başlar. Bu târihten itibaren şiirlerini Sırât-ı Müstakîm'de yayınlanır.

1920 târihinde Burdur Mebusu olarak Birinci Büyük Millet Meclisine seçildi. 17 Şubat 1921 günü İstiklâl Marşı'nı yazdı. Meclis 12 Martta bu marşı kabul etti.

1926 yılından itibaren Mısır Üniversitesinde Türkçe dersleri verdi. Derslerden döndükçe Kur'ân-ı kerîm tercümesiyle de meşgul oluyordu, fakat bu sırada siroza tutuldu. Önceleri hastalığının ehemmiyetini anlayamadı ve hava değişimiyle geçeceğini zannetti. Lübnan'a gitti. Ağustos 1936'da Antakya'ya geldi. Mısır'a hasta olarak döndü.

(1873 – 1936)

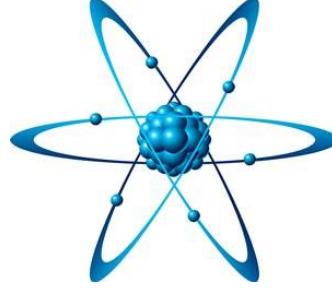
Sahipsiz olan bir memleketin batması haktır;
Sen sahip olursan,
bu vatan batmayacaktır!

Girmeden nifak,
millete düşman giremez,
Toplu vurdukça yürekler,
onu top bile bölemez.

Mehmet Akif ERSOY
İstiklal Marşı Şairi

Atomun Bulunuşu

M.Ö. 450 lerde Democritus ve Leukippos birbirlerinden habersiz atom kavramını ortaya atıyorlar. Democritus uzaktan bakıldığında kumsal dediğimiz yere yaklaşınca bunun küçük kum tanelerinden oluştuğunu ve tüm cisimlerin de tanelerden oluşabileceğini düşünerek bu tanelere atom adını veriyor. Kum atom olarak görmüyor tabii ki.

Kum tanesinin de bölüneceğini ve sonunda bölünemez boyuttaki en küçük taneye ulaşılacağını düşünerek, Yunanca bölünmez anlamındaki atom adını vermiş. Suyu, demiri vs. böldüğümüzde de bölünemez en küçük tanelere ve bu tanelerin de o madde ile aynı özellikte olduğunu düşündüğünde bunu kanıtlayabileceği teknoloji yoktu. Democritustan 200 sene sonra Aristo ismindeki şarlatanın madde hakkındaki yanlış görüşü, Democritusun hipotezine karşı kabul edildi. Ne de olsa Aristo karizmatik bir kişiydi. Atom kavramı böylece 2200 yıldan uzun süre unutuldu.

Atomun bulunuşu 19. yüzyıla kaldı

Tarihsel süreç içerisinde bir devrim niteliğine sahip 19. yüzyılın ünlü araştırmacısı John Dalton, ilk defa günümüzde kullanılan modern atom modelinin temellerini atmıştır. Maddenin kimyasal reaksiyonlarda her zaman tam sayıda ve tam oranlarda tepkimeye girdiğini ispatlayan John Dalton, böylece geliştirdiği Dalton Atom Modeli ile maddenin bölünemez parçacıklardan yani "atomlardan" meydana geldiğini 1800'lerin başından itibaren tüm dünyaya göstermiştir. Yaptığı çalışmaları ilerleyen zamanlarda daha da geliştiren John Dalton, atomların kütlelerine göre hesaplanmasını sağlayan bir atom kütle tablosu da hazırlamıştır. Buna göre günümüzün modern atom kavramının babası olarak John Dalton gösterilebilir.

Takip eden yıllarda Dalton'un çalışmaları üzerinde yapılan araştırmaların ardından, nihayet 1897 yılında J.J. Thomson'un "elektronu" keşfetmesiyle bilimsel süreçte ikinci aşama başlamış oldu. Bilim dünyasında geniş yankı bulan elektronun keşfinin ardından, 1900'lerin başında Ernest Rutherford günümüzde kullanılan atom modelinin anası olan yapıyı ortaya çıkartmak üzere çalışmalara koyuldu. Rutherford'un çalışmaları sonucunda maddeyi oluşturan atomun etrafında elektronlar döndüğü ve atomu oluşturan pozitif yüklü parçacığın da "proton" adıyla anılmaya başladı. Yaklaşık olarak 30 yıl kadar elektron ve proton ile anılan atom, 1932 yılında James Chadwick'in "nötronu" keşfetmesiyle günümüzdeki tanımını kazandı. Elektrik yükü olmadığı yani "nötr" olduğu için nötron adını alan bu parçacığın keşfi nedeniyle Chadwick, 1935 yılında Nobel Fizik Ödülü almaya hak kazandı.

1932 yılında Chadwick nötronu buldu. Daha sonra kuantum teorisi doğrultusunda Niels Bohr, Bohr atom modelini ortaya attı ve elektronların belli yörüngelerde bulunabildiğini ve bunun Planck sabiti ile ilgili olduğunu ifade etti. NİELS BOHR'un modeli ise modern atom teorisine en yakın modeldir. Bohr'a göre elektronlar çekirdeğin çevresinde rastgele yerlerde değil, çekirdekten belirli uzaklıklarda bulunan katmanlarda döner. Bohr da tasarladığı bu modelle Nobel ödülüne layık görüldü.

Doğru Bilinen Yanlışlar

YANLIŞ: Beş duyu organımız vardır –görme, işitme, dokunma, koklama ve tat alma.

DOĞRU: Aslında çok daha fazla sayıda duyumuz bulunur. Kimileri bu sayıyı 21'e kadar çıkartmıştır. Bunlardan en bariz olanları denge, acı ve ısıdır. Ayrıca 4 tane içsel duyumuz vardır: hayal gücü, hafıza, sağduyu ve değerlendirme gücü.

YANLIŞ: Gökkuşağında yedi renk vardır.

DOĞRU: Gökkuşağındaki renkler kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, çivit mavisi ve mor olarak bilinir. İşin aslı, gökkuşağında kesintisiz bir renk spektrumu vardır, ancak insanın renk algısı, ortada bir kuşak serisi olduğu yanlışlığını yaratır. Kimi gökkuşaklarında ise insan gözünün görebileceği 7'den fazla kuşak bulunur.

YANLIŞ: Alkollü içecekler vücudu ısıtır.

DOĞRU: Bu tamamen yanlış bir inanıştır. Yine de filmlerde alkol üşümenin çaresi olarak gösterilmeye ve insanlar, boyunlarında likör fıçısıyla gezen St. Bernard köpekleriyle ilgili efsaneye inanmaya devam ediyor. Oysa alkol aldığınızda vücut ısı düşer, çünkü alkol vücudun yüzeyine daha fazla kan ulaşmasını sağlar ve bu da vücutta ısı kaybına neden olur. Alkol aldıktan sonra hissedilen sıcaklık hissi, kanın yüzeye doğru akışının cildi ve ciltteki sinir uçlarını ısıtması ve bunların beyne sıcaklık algısını iletmesi gerçeğiyle açıklanabilir.

YANLIŞ: Küçük depremler, büyük depremlerin gerçekleşme şansını azaltır.

DOĞRU: Küçük sarsıntıların meydana gelmesinin büyük bir depreme yol açabilecek basınç birikimini hafiflettiğine dair ortak bir kanı vardır. Fakat bunun doğruluk payı yoktur. Sismologlar, 6 büyüklüğündeki bir depremin 5 büyüklüğünde 10 adet, 4 büyüklüğünde 100 adet, 3 büyüklüğünde 1000 adet vs depremin toplamına eşit olduğunu gözlemlediler. Bu, çok sayıda küçük deprem demek oluyor, ancak büyük bir depremi bertaraf edebilecek kadar fazla sayıda küçük sarsıntının gerçekleşmesi mümkün değildir. Örneğin 6 büyüklüğündeki bir depremin yarattığı enerjinin oluşması için 32 kere 5 büyüklüğünde, 1000 kere 4 büyüklüğünde, 32000 kere 3 büyüklüğünde deprem olması gerekir. Dolayısıyla, her ne kadar büyükten ziyade küçük sarsıntılar kaydediliyor olsa da bunlar hiçbir zaman arada bir görülen büyük bir depremi saf dışı edemez.

YANLIŞ: Yemek yedikten sonra yüzmek için en az 30 dakika beklenmelidir.

DOĞRU: Vücudun, kan dolaşımını sindirim sistemine yönelttiği ve kaslardan uzaklaştırdığı, bunun da krampa yol açabileceği gerçeğine dayanan teorik bir endişe olmasına karşın bugüne kadar hiç kimse dolu bir mideyle yüzdüğü için boğulmadı. Büyük bir tabak yemek yedikten sonra yüzmek size rahatsızlık verebilir, ancak boğulmanıza sebep olmaz. Eğer kramp girse bile çoğunlukla, ciddi bir zarar görmeden sudan kolayca çıkabilirsiniz.

YANLIŞ: Uçakta cep telefonu kullanmak uçuş emniyetini tehdit eder ve uçağın düşmesine sebep olur.

DOĞRU: Federal Havacılık Kurulu, 25 senedir her türlü elektronik cihazı rad-

yo frekansının 100 katındaki parazit seviyelerinde test etti, fakat hiçbir sorun meydana gelmedi. Kurum, çalışan elektronik cihazlarla uçağın düşmesi arasında bir bağlantının kanıtlanmadığını açıkladı. Bu nedenle havayolu şirketleri bu konudaki politikalarını kendileri belirliyorlar. Uçuş sırasında cep telefonunuzu kullanırsanız uçuş ekibiyle çatışma riskini almış olursunuz ancak uçak düşmez. Bundan dolayı kimi havayolu şirketleri, uçuş sırasında cep telefonu kullanımını serbest bırakmaya başladılar.

YANLIŞ: Suşi, çiğ balıktır.

DOĞRU: Suşi çiğ balık demek değildir ve tüm suşilerin içinde de çiğ balık bulunmaz. Japonların çiğ balık için kullandıkları terim "sashimi"dir. Suşi terimi ise yemeğin içindeki pilavın ekşi bir sosla birlikte hazırlanması yöntemine gönderme yapar. Pilavda kullanılan malzemelerin arasında geleneksel olarak çiğ balık kullanılıyor olabilir, ancak bu pilavda aynı zamanda pişirilmiş deniz ürünleri, balık umurtası, yumurta veya çeşitli sebzeler de bulunur. Yosuna sarılmış suşi ve diğer malzemelerden oluşan yemekler ise suşi değil "makizushi" olarak adlandırılır.

YANLIŞ: Christopher Columbus dünyanın yuvarlak olduğunu keşfetti.

DOĞRU: Bu, milyonlarca insanın inandığı çok eski bir efsanedir. Bize aktarılan hikâyede, çevresinde bulunanların Cenevizli Columbus'un yapacağı yolculuğun başarısızlıkla sonuçlanacağına hüküm verdikleri, çünkü dünyanın sonuna gelerek oradan düşeceğine inandıkları anlatıldı. Bu, 1490'larda oluyordu. Fakat insanoğlu dünyanın yuvarlak olduğunu bundan 2000 yıl öncesinden beri, (henüz dünya üzerinde İspanya diye bir ülke olmadığı zamanlarda) yani Pitagor bu fikri ortaya attığından beri, biliyordu. Columbus, asıl varmak istediği yeri bulamadı, fakat bu yolculuk sayesinde Amerika'yı keşfetmiş oldu. Bu da, başarısız bir yolculuk için kötü bir son sayılmaz. Dünyanın yuvarlak olduğu teorisi o kadar iyi bir şekilde kurulmuştu ki, tüm navigasyon yöntemleri bu teori üzerine temelleniyordu.

YANLIŞ: On yıl içinde dünyada hiç muz kalmayacak.

DOĞRU: Aslında bu efsanede bir gerçeklik payı bulunuyor. Şöyle ki; bazı Asya ülkelerinde, Panama hastalığı adıyla da bilinen ve muzları tehdit eden bir hastalık var. Ancak bu durum dünyadaki tüm muzları -hatta Asya'dakileri bile- yok edebilecek kadar etkili değil. Üstelik Asya'da tehdit altında olan bu muz türü, dünyada bulunan ve insanların yemesinde bir sakınca görülmeyen 300 türden yalnızca bir tanesi.

YANLIŞ: Newton, altında oturduğu ağaçtan kafasına düşen bir elma sayesinde yerçekimi kanununu geliştirdi.

DOĞRU: İnsanlık tarihine mal olmuş büyük bir buluşun göz kırpar gibi ve tamamıyla tesadüfî bir olay sonucu gerçekleştiği düşüncesi her zaman heyecan vericidir. "Eğer doğru kişi, doğru zamanda, doğru yerde olmasaydı, insanlık çok önemli bir bilgiden mahrum kalacaktı" fikrine inanmak isteriz. Newton'un yerçekimi kanununu, kafasına düşen bir elma sayesinde bulduğuyla ilgili hikâyeyi de bu yüzden severiz. Ancak işin gerçeği şöyle: Newton'la bir elma arasında kurulan ilk ilişki, bilim adamının ölümünden 60 yıl sonrasına dayanıyor: "Bir bahçede gezinirken, elmayı ağaçtan düşüren yerçekimi kuvvetinin yerden belli bir uzaklıkla sınırlı olmadığı, bu kuvvetin çok daha büyük olduğu düşüncesi aklına geldi." (John Conduitt)

YANLIŞ: Einstein matematik dersinde başarısızdı.

DOĞRU: Bu, hemen herkesin inandığı yanlış bir bilgidir. Kaynağı ise 1935 yılında yayımlanan bir makaleye dayanır. Matematik derslerinde başarısız olan pek çok öğrenci bu hikâyeden cesaret alarak kendileri için de bir umut olduğunu düşünseler de, işin aslı Einstein henüz daha çok küçükken dehasını kanıtlamıştı.

YANLIŞ: Margarin, plastikten yalnızca 1 molekül farklıdır.

DOĞRU: Pek çok Amerikalının bu efsaneye inanmasına rağmen her sene, yedikleri tereyağının dört katı kadar margarin tüketmesi oldukça şaşırtıcı... Her ne kadar margarin hakkında duyduğumuz çoğu negatif iddia doğru olsa da, bu efsane doğru değil. Margarin, bitkisel yağın ısıtılarak hidrojenle sertleştirilmesiyle elde edilir. Bir başka deyişle, oda sıcaklığında katı kalacak noktaya kadar doyurulur. Bundan sonra, yağa benzeyen beyaz bir görüntü vermek için başka malzemelerle karıştırılır. Sarı gıda boyası da eklenerek işlem tamamlanır. Hiçbir maddeden alınan bir molekül, margarine eklendiğinde onu plastiğe dönüştüremez.

YANLIŞ: Kahve, sarhoş bir insanı ayıltır.

DOĞRU: Yanlış! Alkol, vücut tarafından sabit bir oranda (bir birim olan 8 gr. 'ı yaklaşık bir saatte) metabolize edilir ve bunu hızlandırmanın hiçbir yolu yoktur. Bir büyük boy birada (yarım litre) iki birim alkol vardır. Dolayısıyla iki büyük bira içererseniz, kanınızdaki alkol seviyesinin sıfırlanması dört saat alacaktır. Kahve yalnızca sizin daha uyanık bir sarhoş olmanızı sağlar. En iyisi alkolün etkilerinin kendiliğinden geçmesini beklemektir.

YANLIŞ: İspanak insanı güçlendirir – tıpkı Temel Reis gibi!

DOĞRU: Bu efsane, ıspanağın demir açısından zengin olduğu gerçeğinden ileri gelir. Fakat tam bu noktada bir hata yapılıyor, çünkü aslında ıspanakta sanıldığı kadar çok demir bulunmaz. İster inanın ister inanmayın, bu efsane bir el yazısı hatasından kaynaklanmaktadır. 1870'de bir doktor ondalık işaretini yanlış yere koyduğu için, ıspanağı olduğundan on kat fazla demir içeriyor gibi göstermiş oldu.

YANLIŞ: Adolf Hitler vejetaryendi ve alkollü içki kullanmazdı.

DOĞRU: Çok yaygın olan bu efsane, inanılmaz derecede popülerdir, çünkü tarihin en korkunç soykırımına sebep olmuş birinin hayvanları sevmesi ve onları yememesi ironik bir durum oluşturur. Burada doğru olan tek şey Hitler'in sebze ağırlıklı bir beslenme tarzını tercih etmiş olduğudur. Ancak alman sosisi ve domuz eti yemeyi de bir o kadar severdi. İçkide ise Hitler'in tercihi bira ve sulandırılmış şaraptı.

YANLIŞ: Alexander Graham Bell telefonu icat etti.

DOĞRU: Hepimiz Graham Bell'in telefonu icat ettiği ve ilk olarak sekreteri Watson'ı aradığıyla ilgili hikâyeyi duymuşuzdur. Fakat aslında çalışan ilk telefon bundan 15 yıl önce, Alman bir mucit olan Philipp Reis tarafından icat edilmişti. "Reis Telephon" ismini verdiği bu cihazı, ilk olarak 1861'de sunmuştu. Reis Telephon, müzik notalarını oldukça net olarak, ancak insan sesini zayıf bir şekilde iletebiliyordu. İn-

san sesinin tel üzerinden ilk iletiminin Reis tarafından üretilen cihazla gerçekleştirildiği su götürmez bir gerçek. Ancak buna rağmen bütün övgüyü Bell alıyor.

YANLIŞ: Zıplayamayan tek memeli hayvan fildir.

DOĞRU: Öncelikle, yetişkin fillerin zıplayamadığını söylememiz gerek; tabii zıplamaktan kastedilen, hareketsiz pozisyondayken kendini yukarı doğru ittikten sonra bütün ayakların aynı anda havada olması durumuysa eğer... Fakat zıplayamama konusunda tek olduğuyla ilgili popüler efsanenin aksine, bu beceriksizlik yalnızca file ait değildir. Örneğin, Amerika'ya özgü, ismini "tembellik" kelimesinden (sloth) alan bir hayvan, yaşam tarzıyla da uyumlu olarak, zıplayamaz. Ayrıca, gergedan ve su aygırı da zıplayamayan memelilerdir, fakat fillerin aksine, koşarlarken dört ayaklarını birden aynı anda yerden kesebilirler.

YANLIŞ: Bir köpek yılı yedi insan yılına eşittir.

DOĞRU: Köpek yaşını insan yaşına eşitlemek için yapılan bu hesapta, normalde insanlarda 78 olan ortalama yaşam süresi, köpeklerde -insan yaşı cinsinden- 90'a kadar çıkar. Üstelik farklı köpek türlerinin ortalama yaşam süreleri büyük farklılıklar (6 yıldan 13 ve daha fazlası yıla kadar) gösterir. Ayrıca köpeklerin "çocukluk"ları oldukça kısa sürerken, orta yaş dönemleri oldukça uzundur. Dolayısıyla köpek yaşını insanınkiyle 1'e 7 şeklinde karşılaştırmak yanlıştır.

YANLIŞ: Kutup ayları solaktır.

DOĞRU: Bu efsanenin nerden çıktığı tarihin karanlık dehlizlerine gömülmüştür. Hayatlarını kutup aylarını araştırmaya adanmış bilim adamları, bu hayvanların iki ellerini de aynı beceriyle kullanabildiklerini gözlemlemişlerdir. Bu efsanenin yayılma sebebi belki de, kutup aylarının sol ellerini çok iyi kullanabildiklerini gören fakat sağ elleriyle de aynı şekilde çalışabildikleri gerçeğini göz ardı eden insanlar olabilir.

YANLIŞ: Çin Seddi uzaydan çıplak gözle görülen tek insan yapısıdır.

DOĞRU: Bu iddia pek çok açıdan yanlıştır. Öncelikle, dünyaya, Çin Seddi'ni görebilecek kadar yakın bir noktada bulunuyorsanız, karayolu ağlarını ve insan yapımı daha birçok objeyi görebiliyorsunuz demektir. Bir başka deyişle yalnızca Çin Seddi'nin görüldüğü belli bir uzaklık yoktur. Dünyadan birkaç bin kilometre yüksekte ise insanoğlu tarafından yapılmış hiçbir şeyi görme olanağı yoktur.

Evliya Çelebi(1611 -1682)

Türk edebiyatında en büyük seyahatnameyi yazmış müellif olarak haklı bir şöhret kazanmış bulunan seyyah; memur ve asker. Padişah imamı olan Evliya Mehmed Efendiden dolayı Evliya adını almıştır. Evliya Çelebinin babası olan Saray Kuyumcubaşısı Derviş Mehmed Zillî; Evliya Mehmed Efendinin yakın dostu idi. Bu sebeple oğluna Evliya adını verdi.

Evliya Çelebi 25 Mart 1611'de, İstanbulda, Unkapanında doğdu. Ailesinin kökü Kütahyalıdır. Fetihden sonra İstanbulda yerleşmişlerdir. Fakat Kütahyanın Zereğen Mahallesi'ndeki evlerini muhafaza etmişlerdir. Ayrıca Bursa, Manisa ve Sandıklıda da mülkleri vardı. Babası, Kuyumcubaşı Derviş Mehmed Zillî 1648 Temmuzunda, hicrî hesaplama 117, şemsî tarihle 114 yaşında olarak öldü. Demek ki 1534 doğumlu idi. Evliya Çelebi kendi soy kütüğünü sayarken dedesini "Kara Ahmed", dedesinin babasını "Demircioğlu Şehit Kara Mustafa Paşa", dedesinin dedesini "Turhan Bala" olarak göstermektedir. Turhan Balanın babası olarak "Yavuz Özbek", yahut "Yavuz Er" veya "Yavuk Er" adında bir sancak beğinden bahsetmektedir. Bu Yavuz yahut Yavuk Er, İstanbul fethinde bulunmuştur. Ganimet . malından kendi payına düşenle Unkapanının iç yüzünde Sağrıcalar Camisi ile 100 dükkân ve bir ev yaptırmış, Evliya Çelebi bu evde doğmuştur.

Evliya Çelebinin anası bir Abazha kadınıdır. Bu kadın, sadrazamlığa kadar yükselen Melek Ahmed Paşanın anasıyla ya kardeş, yahut da teyze çocuğudur. Bu hısımlık sebebiyle Evliya Çelebinin Melek Ahmed Paşa ile arası çok iyi olmuştur. Evliya Çelebinin anası, I. Ahmed çağında genç kız olarak saraya getirilmiş ve Kuyumcubaşı Derviş Mehmed Zillî ile evlendirilmiştir. Mehmed Zillî (1534-1648), Kanunî Sultan Süleymanın birçok seferlerinde ve II. Selim çağındaki Kıbrıs fethinde (1570-1571) hazır bulunmuş, Padişaha Magusa'nın anahtarlarını takdim etmiş, I. Ahmed çağında da (1603-1617) eliyle yaptığı Kâbenin altın oluklarını sürre emanetiyle Hicaza götürmüş ve Sultan Ahmed Camisinin tezyinat işlerinde çalışmıştır. Konuşması tatlı ve şair olduğu için hizmet ettiği padişahların müsahepliğine kadar yükselmiştir. Evliya Çelebinin Mahmud adında bir kardeşi olduğu bilinmektedir.

Evliya Çelebi, ilk öğrenimden sonra Unkapanı'ndaki Fil Yokuşunda, Şeyhülislâm Hâmid Efendi Medresesinde Müderris Ahfeş Efendiden 7 yıl ders gördü. Burada yedi yıl okuduktan sonra saraya özgü bir okul olan Enderun'a devam etti.

Okul öğreniminin dışında özel hocalardan Kuran, Arapça, güzel yazı, musiki, beden eğitimi ve yabancı dil dersleri aldı. Kur'anı ezberleyerek hafız olmuştur. Öğrenimini bitirdikten sonra sarayda görev aldı. Yaptığı işlerle padişah ve devlet ileri gelenlerinin beğenisini kazandı. Bu yüzden çok yüksek görevlere getirilmesi düşünülmüyordu.

Seyahate başlaması

Evliya Çelebinin düşünceleri ise çok farklıydı. Daha küçük yaşlarından itibaren içinde müthiş gezi arzusu vardı. Yeni yerler görmek, yeni insanlar tanımak istiyordu. Bu yüzden sarayda fazla kalamadı. Kendisinin anlattığına göre bir rüya üzerine meşhur gezi-lerine başladı. Gördüğü . rüya şöyledir: Rüyasında İstanbul'da Yemiş İskelesi civarında Ahi Çelebi Camiindedir. Orada muazzam bir cemaat vardır. Dikkat eder, İslam peygamberi Muhammedi baş tarafta görür. Dört sadık halifesi ve diğer ashâbı da hep oradadır. Muhammedin yanına gidip ondan şefaahat dilemek arzusunda. Ama bir türlü cesaret

edip de gidemez. En sonunda bir cesaretle gidip "Şefa'at ya Resulallah" diyeceğine, "Seyahat ya Resulallah" der. Böylece, 70 yaşına kadar sürecek ve çeşitli tehlike, sıkıntı ve hadiseler geçirmesine rağmen vazgeçmeyeceği seyahati başlar.

İlk gezisini, İstanbul ve çevresine yaptı. Daha sonra İstanbul dışına çıktı. Artık, gezileri birbirini izliyordu. Kırk yılı aşkın bir süre durmadan gezdi. Gezdiği yerler arasında o zamanki Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisinde yer alan hemen hemen bütün yerler vardı.[kaynak belirtilmeli]

Evliya Çelebi, bu gezileri sırasında çok ilginç yerler gördü. Yeni insanlarla tanıştı. Birçok olayla karşılaştı. Karşılaştığı ilginç olayları okuyucuya anlatarak kitabına renk kattı. Gezileri sırasında birçok kez ölümle burun buruna geldi. Savaşlara katılarak hem savaşları hem de o yerleri anlattı. Gezmek için gittiği son yer Mısır oldu. 1682 yılından sonra vefat etti.

Evliya Çelebinin bugün bile önemini taşıyan Seyahatname adlı eseri işte bu gezilerin ürünüdür.

Evliya Çelebi Seyahatnamesi

Seyahatname, Evliya Çelebi tarafından 17. yüzyılda yazılmış olan çok ünlü bir gezi kitabıdır. 10 ciltten oluşur. Gerçekçi bir gözle izlenen olaylar, yalın ve duru, zaman zaman da fantastik bir anlatım içinde, halkın anlayacağı şekilde yazılmış, yine halkın anlayacağı deyimler çokça kullanılmıştır. Halk etimolojisi de bolca görülür.

Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde gezip gördüğü yerleri kendi üslûbu ile anlatmaktadır. Evliya Çelebinin 10 ciltlik Seyahatnamesi, bütün görmüş ve gezmiş olduğu memleketler hakkında oldukça önemli bilgiler içermektedir. Eser bu yönden Türk Kültür tarihi ve gezi edebiyatı açısından önemli bir yere sahip olmuştur.

Ders Verici Hikayeler

Zamansız Zamanlarda

Çok zaman önceydi. O kadar zaman önceydi ki zaman diye bir şey yoktu. İnsanlar güneş doğup batıncaya kadar yaşıyorlardı hayatı.

Bir daha hiç olmayacakmış gibi dolu ve anlamlı. Derken zaman diye üç parçalı şey icat etti insan.

Bir parçasına DÜN dedi, diğer parçasına BUGÜN, öteki parçasına da YARIN. Sonra fesat karıştı zamana ve insan BUGÜNÜ unuttu. DÜNÜ düşünüp pişman oldu, YARINI düşünüp telaşlandı. Ama işin ilginç tarafı tüm telaş ve pişmanlıkları güneş doğup batıncaya kadar yaşadı.

Farkında olmadan rezil etti bu gününü. Oysa yarın, bugüne dün diyor, dün de bugün için yarın diyordu. Bir türlü beceremedi. Bir eliyle yarına, diğer eliyle güneye yapıştı. BUGÜNÜ ELİNE YÜZÜNE BULAŞTIRDI...

Mutsuz oldu insan ve ne gariptir ki yarının telaşını da, dünün pişmanlığını da hep bugün yaşadı;

AMA BUGÜNÜ HİÇ YAŞAYAMADI... NE YARIN, NE DE DÜN....

Fatih Sultan Mehmed ve İki Papaz

İstanbul'un fethi tamamlanır ve Bizans'ın hapsettiği tüm hükümlüler salıverilir. Ancak iki keşiş(papaz) zindandan çıkmak istemezler. Huzuruna getirilen keşişlere Fatih sorar: "Niçin zindandan çıkmak istemiyorsunuz?" Papazlar derler ki: "Biz İmparator Konstantin'e adil ve hakperest ol dediğimiz için zindana atıldık. Böyle bir haksızlık karşısında düşündük ki, bu dünyanın zindanı dışarısından daha iyidir. Onun için biz zindanda kalmaya razıyız." Dünyaya küsen bu papazlara Fatih şöyle der: "Siz benim memleketimde İslam adaletinin nasıl uygulandığını biliyor musunuz? Bunu öğrenmek için ülkemi gezip görünüz. Mahkemelere uğrayınız. Eğer bir zulüm görürseniz isterseniz zindana girersiniz."

Teklifi kabul eden keşişler, aldıkları bir izin belgesiyle Osmanlı ülkesini gezip dolaşmak üzere İstanbul'dan yola çıkıp Bursa'ya gelirler ve bir mahkemeye uğrarlar. Bir Müslüman, diğer bir Müslüman'dan bir tarla satın alır. Bilahare bu tarlayı sürmeye başlar. Bu arada kara sabanın ucuna sert bir cisim değer. Biraz daha derin kazıldığında oradan bir küp çıkar. İçi de ağzına kadar altınla doludur. Çiftçi hemen bulduğu bu bir küp dolusu altını, tarlanın eski sahibine getirir ve der ki:

"Ben bu tarlanın altını değil üstünü senden satın aldım. Şayet sen bu tarlada altın olduğunu bilseydin bana satmazdın. Dolayısıyla bu altınlar benim değil senin hakkın." Tarlanın eski sahibi ise: "Hayır. Ben bu tarlayı her şeyiyle sana sattım. Onların hepsi senin nasibin." Der. Mesele mahkemeye intikal eder. Keşişler verilecek kararı merakla beklemektedirler. Sonuçta kadı, her iki Müslüman'ı bu asil davranışlarından dolayı taktir eder ve altınların iki Müslüman arasında paylaşılması kararını verir. Ardından da birinin kızını diğerinin oğluna nişanlayıp mutlu olmaları için dua eder ve onları kucaklaştırıp dostluklarını pekiştirir.

Papazlar hem bu insanların asil davranışlarına hem de kadının bu adilane kararına şaşırıp kalırlar. Hayretler içinde Bilecik'e geçerler. Bir müddet gezip dolaştıktan sonra mahkemeye uğrarlar. Ve orada görülen davaları dikkatle takip ederler, davalardan bir tanesi oldukça ilginçtir;

Müslüman bir tüccar Venedikli Hıristiyan bir tüccardan mal satın almıştı. Yapılan anlaşma gereği, malları satan Venedikli tüccar, bu malları Venedik'ten Müslüman tüccarın isteği doğrultusunda bir gemiye yüklemiş ve Müslüman tüccara teslim edilmek üzere yola çıkarmıştı. Ancak yolda gemi batmış, mallarda kaybolmuştu. Müslüman tüccar malların kendisine teslim edilmeden kaybolduğunu ileri sürerek, Venedikli tüccara borcunu ödemeyeceğini söylemekteydi. Venedikli tüccar ise yapılan anlaşma gereği malı Müslüman tüccara verilmek üzere gemiye yükleyip yola çıkardığını ifade ederek, bu malların bedelini istemekteydi. Papazlar böylesi karışık bir davada nasıl bir karar verileceğini merakla beklemekteydiler.

Tarafı büyük bir dikkat ile dinleyen ve gerekli değerlendirmeyi yapan kadı, nihayet kararını açıkladı. Aralarında yaptıkları anlaşma gereği Venedikli tüccar tarafından Müslüman tüccara satılan malların gemiye yüklenmesi ile Venedikli tüccarın sorumluluğunun bittiğini ve malların Müslüman tüccar üzerine geçtiğini bu sebeple Müslüman tüccarın, borcunu Venedikli tüccara ödemesi gerektiğini söyler ve bu şekilde karar verir.

Papazlar bu kararlar karşısında birbirlerine şaşkın şaşkın bakarak böylesine yüce bir adletin Osmanlı İslam mahkemelerinde din, dil, yerli ve yabancı ayrımı gözetilmeksizin hakkıyla uygulandığını hem gözleriyle görürler hem de kulaklarıyla işitirler.

Hayretler içinde Konya'ya varırlar Konya'da yine bir mahkemeye uğrayan keşişler orada görülen davaları seyrederken özellikle birini dikkatle izlemeye koyulurlar.

Bir Yahudi, Müslüman birisine at satmıştı. Satarken de çok iyi bir cins at olduğunu ve hiçbir kusurunun bulunmadığını . söylemişti. Ancak Müslüman satın aldığı atı getirip ahırına bağladığı ilk akşam, onun hasta olduğunu anlar. Sabah olur olmaz mahkemenin yolunu tutan Müslüman, uzun zaman beklemesine rağmen Kadı'nın gelmemesi üzerine şikayetini yapmadan ayrılır. At da ikinci gece ahırda ölür. Ertesi gün Müslüman yine mahkemeye gelerek şikayetini yapmış ve atı satan Yahudi de mahkemeye çağırılmıştı. Kadı, kararını şöyle açıklar: "Müslüman davacı ilk şikayete geldiği zaman, eğer ben makamımda olsaydım Yahudi'nin sağlam diye sattığı atı geriye veririr ve Müslüman'ın parasını iade ettirirdim. Madem ki şimdi atın Müslüman'ın elinde ölmesine, benim vazife başında bulunmayışım sebep olmuştur. Müslüman'ın ata verdiği parayı ben ödeyeceğim." Der ve cebinden çıkarıp Müslüman'ın parasını nakit olarak öder.

Kadı'nın böylesine ulvi bir sorumluluk içerisinde karar vermesi papazları yine hayretler içinde bırakır. "Fatih'in memleketinde gördüğümüz bu olaylar, bize yeter de artar. Başka bir yere gitmeye gerek yok." diyerek İstanbul'a dönerler. Fatih'in huzuruna çıkan papazlar, izlenimlerini yüce Hakan'a anlatırlar:

Papazların bu itirafından . sonra, Fatih:

"Öyleyse şimdi verin kararınızı." der. Papazlar da: "Artık bu İslam adaletini gördükten sonra, Hıristiyan papazların da haksızlığa uğratılmayacağını anladık. Zindanda kalmamaya karar verdik." derler.

Kendini Tavuk Sanan Kartal

Bir zamanlar kocaman bir dağın tepesinde bir kartal yaşarmış. Kartal, yuvasında oturup, dört yumurtasından yavrularının çıkmasını bekliyormuş. Bir gün aniden yer yerinden oynamış, çok şiddetli bir deprem olmuş. Kartalın yumurtalarından biri yuvarlana yuvarlana vadideki tavuk çiftliğine kadar düşmüş. Fakat halen sağlamış. Çiftlikteki en yaşlı tavuk, bu büyük yumurtayı koruması altına almış. Vakti gelince yavru kartal doğmuş. Biraz serpilince çevresindekilerden farklı olduğunu anlamış anlamasına ama herkes ona tavuk gibi davrandığı için sesini çıkaramamış, üstelik yaşlı tavuğu ve kardeşlerini de çok seviyormuş.

Bir gün çiftlikte oyun oynarlarken, gökyüzüne baktığında bir grup kartalın özgürce uçtuklarını görmüş, "Aman Allah'ım, ne güzel uçuyorlar. Ben de onlar gibi uçmak isterdim, hem de çok isterdim" diye iç geçirmiş. Tavuklar bilgiç bilgiç gülümseyerek, "sen bir tavuksun, tavuklar uçamaz" diye yanıt vermişler yavru kartala. Fakat o günden sonra yavru kartal gözünü gökyüzünden ayırmamış, ne zaman kocaman kanatlarıyla uçan kartalları görse, içini heyecan kaplıyor ve onlar gibi uçmak istediğini söylediğinde de hep aynı yanıtı alıyormuş, "Sen bir tavuksun, bırak artık bu hayalleri." Aradan zaman geçtikçe kartal, uçma hayallerini kurmaktan vazgeçmiş, kendisine tavuk olduğu söylendiği için, o da bir tavuk gibi yaşamaya karar vermiş. Bir süre sonra ne uçan kartallardan ne de uçmaktan söz etmez olmuş. Hayatını bir tavuk olarak sürdürmüş ve bir tavuk olarak ölmüş. Hayatınızın herhangi bir zamanında kartal olma hayalleri kurarsanız, başarabileceğinizi düşündüğünüz cesur hayalleriniz varsa, mutlaka hayallerinizi takip edin, tavukların sözlerini de sakın dinlemeyin.

Küresel Isınma

Küresel ısınma, başlıca atmosfere salınan gazların neden olduğu düşünülen sera etkisinin sonucunda, Dünya üzerinde yıl boyunca kara, deniz ve havada ölçülen ortalama sıcaklıklarda görülen artışa verilen isimdir. İklim sistemi içsel ve insani etkiler, Güneş'in periyodik aktiviteleri ve sera gazları, vb. nedenlerden etkilenmektedir. Günümüzde iklim bilimciler (klimatolog) küresel ısınma konusunda hemfikirdirler. Küresel ısınma 50 yıldır saptanabilir duruma gelmiş ve önem kazanmıştır. Dünya'nın atmosfere yakın yüzeyinin ortalama sıcaklığı 20. yüzyılda 0.6 (± 0.2) °C artmıştır. İklim değişimi üzerindeki yaygın bilimsel görüş, "son 50 yılda sıcaklık artışının insan hayatı üzerinde fark edilebilir etkiler oluşturduğu" yönündedir. İki bin yıl boyunca onar yıllık dilimlerin ortalamaları alınarak, farklı yapılandırmalarla saptanmış yüzey sıcaklıkları Ölçümlere göre 1860-1900 yılları arasında, denizde ve karadaki küresel sıcaklık her ikisinde de 0,75 °C yükseldi. 1979'dan beri kara sıcaklığı deniz sıcaklığının iki katı hızla yükseldi (0.13 °C/on yıl karşın 0.25 °C/on yıl). Uydudan yapılan sıcaklık ölçümlerine göre alt troposferdeki sıcaklık 1979'dan beri, her on yıllık dilimde, 0.12 ile 0.22 °C arasında yükselmiştir. Sıcaklıkların, 1850'den önceki 1000 ile 2000 yıllık dönemler boyunca, Orta Çağ İliman Dönemi ve Küçük Buz Çağı gibi kısmi dalgalanmalar dışında, nispeten kararlı bir seyir izlediğine inanılmaktadır. NASA'nın hesaplamalarına göre, güvenilir ölçümlerin yapılabildiği 1800'lerden

beri 2005 yılı, 1998'i geçerek, en sıcak yıl olmuştur. Dünya Meteoroloji Organizasyonu ve BK İklim Araştırma Biriminin hesaplamalarına göre ise 2005, 1998 yılının ardından hâlâ ikinci sıradadır.

Çevre Kirliliği

Çevrenin canlı öğelerinin hayati aktivitelerini olumsuz yönde etkileyen, cansız öğelerin üzerinde ise yapısal zararlar meydana getiren ve niteliklerini bozan yabancı maddelerin hava, su ve toprağa yoğun bir şekilde karışması olayına "çevre kirliliği" denir. Hızla artan insan nüfusu ihtiyaçları arttırmakta, insan eliyle yaratılan kirliliğin tabiata ve çevreye verdiği zararın boyutu her geçen gün artmaktadır. Yaşamı daha mükemmel hale önlemler, daha sağlıklı ve uzun bir ömür sağlayabilmek amacına dönük bazı gelişmelerin, kırsal ve kentsel alanlarda doğal kaynakları bozduğu, su, hava, toprak kirlenmesine yol açtığı, bitki ve hayvan varlığına ve sağlığına zarar verdiği açıkça görülebilen bir gerçek haline gelmiştir.

Toprak Kirliliği

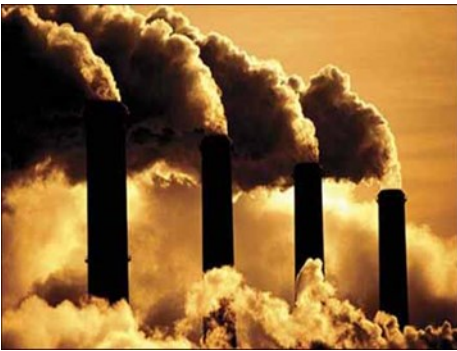
Toprağın kimyasal maddelerle veya atıklarla kirlenmesidir. Toprak kirlenmesi, hava ve suları kirleten maddeler tarafından meydana getirilebilir.

Hava Kirliliği

Atmosferde toz, duman ve saf olmayan su buharı şeklinde bulunabilecek kirleticilerin, insanlar ve diğer canlılar ile eşyaya zarar verebilecek miktarlara yükselmesi, "Hava Kirliliği" olarak nitelenmektedir.

Su Kirliliği

Su kirliliği, istenmeyen zararlı maddelerin, suyun niteliğini ölçülebilecek oranda bozmalarını sağlayacak miktar ve yoğunlukta suya karışma olayıdır.

Matematik İşaretlerini Kim Buldu?

ARTI VE EKSI İŞARETLERİ: Daha önce matematikçiler tarafından çeşitli şekillerde kullanılan artı ve eksi işaretleri, bu işaretlerin kullanımını ve yapılan çalışmaları detaylı olarak gözlemleyen Francis Vieta (1540-1603) tarafından toplama ve çıkarma işaretleri olarak kullanılmıştır

BÖLME İŞARETİ: Bölme sembolü; John Wallis (1616-1703) yılında adapte edilmiş , İngiltere'de ve Amerika'da kullanılmıştır (fakat Avrupa'da (iki nokta üst üste kullanılıyordu) 1923 yılında, Matematik Komitesi açıkladı ki: ne : ne de / işaretleri tam olarak kullanılıyor veya kullanılmıyor Bölüm (-) işaretinin iş hayatında çok önemli bir anlamı olmadığına göre bunu matematiğe (kesirli ifadeler) adapte edelim ve noktaların arasında $\frac{?}{?}$ u kullanalım Bundan sonra : işareti matematiksel bir ifade haline dönüştü

ÇARPMA İŞARETİ: William Oughtred (1574-1660) matematikte sembollerin kullanımına çok önem vermiş ve kendi çalışmalarında 150 ye yakın sembol kullanmıştır Bunlardan günümüze yalnızca 3 tanesi gelmiştir Bunlardan bir tanesi de çarpma işaretidir Oughtred çarpma işareti olarak \times 'i kullanmıştır Daha sonraki tarihlerde ünlü matematikçi Leibniz (1646-1715) Oughtred'in kullandığı bu sembolün harf olan \times ile kolaylıkla karışabileceğini söyleyerek çarpma işlemlerinde nokta (.) kullanmıştır Günümüze de bu iki sembol çarpma işleminin sembolleri olarak gelmiştir

EŞİTTİR İŞARETİ: Eşittir işareti günümüzdekine benzer şekli ile ilk kez 1557 yılında Galli matematikçi Robert Recorde (1510?1558) tarafından kullanılmış olan işarettir 16 yüzyıla kadar bütün matematikçiler kendilerine has eşittir işaretleri kullanırlardı ve ortak bir gösterim biçimi olmaması birbirlerini anlamalarını zorlaştırmaktaydı Emre Robert Recorde 1557 tarihli The Whetstone of Witte adlı yapıtında : "Eşittir sözcüğünü bıktırıcı bir biçimde tekrar tekrar kullanmaktansa genelde çalışırken yaptığım gibi paralel iki çizgi koyacağım, çünkü paralel iki çizgiden daha eşit bir şey olamaz" diyerek ilk kez kullanmıştır

Günümüzdeki "=" işaretinin biraz uzun hali olan bu işaretin özgün hali aşağıda verilen dış bağlantıda görülebilir

Pİ SAYISI: Yunan alfabesinin 16 harfidir Bu harf, aynı zamanda, Yunanca çevre (çember) anlamına gelen "perimetier" kelimesinin de ilk harfidir İsviçreli matematikçi Leonard Euler, 1737 yılında yayınladığı eserinde, daire çevresinin çapına oranı söz konusu olduğunda, bu sembolü kullandı Leonard Euler'den önce gelen bazı matematikçiler tarafından da, bu sembol kullanılmıştır Ancak, Leonard Euler'den sonra gelen, tüm matematikçiler bu sembolü benimseyip kullandılar

FAKTÖRYEL SEMBOLÜ(n!): 1808 yılında Christian Kramp of Strassbourg tarafından geliştirilmiştir Bu sembol şu anda da matematikte 1808 yılında Christian Kramp of Strassbourg'un kullandığı şekliyle kullanılmaktadır

BENZER VE YAKLAŞIK SEMBOLLERİ: Geometrideki tanıdık sembollerden olan benzer (solda) ve yaklaşık (sağda) sembolleri Leibniz tarafından bulunmuştur Leibniz matematik gösterimlerine katkıda bulunan en önemli kişilerden birisidir

AÇI İŞARETİ(^): Tarihte açığı sembol olarak gösteren ilk kişi 1634 yılındaki çalışmasıyla Pierre Herigone olmuştur Herigone açısı sembolü olarak şimdi $\hat{}$ olarak kullanılan sembolü kullanmıştır Daha sonra 1750 yılında İngiltere'de bugün kullandığımız sembol ortaya çıkmıştır Bu işaret 1923'te **sponsorluğunu** Mathematical Association of America'nın yaptığı Milli Matematik İhtiyaçları Komitesi tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nin standart açısı sembolü olarak önerildi ve dünya genelinde de bu şekilde kullanılmaya başlanmıştır

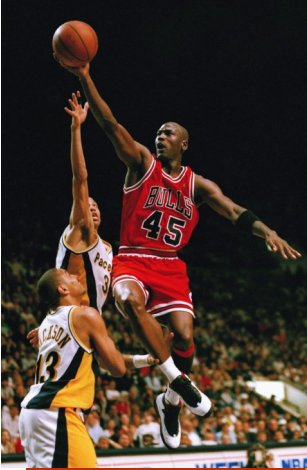
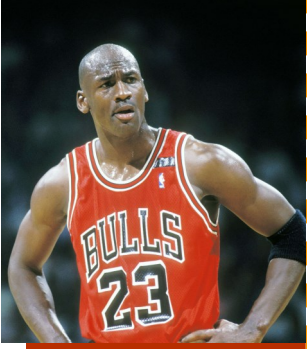
DİK AÇI İŞARETİ: Dik açı sembolü ilk olarak 1968 yılında Samuel Reyher tarafından kullanılmıştır

YÜZDE İŞARETİ(%): Yüzde işareti 15 Yüzyılın sonlarından itibaren bilgisayar, kar-zarar, vergi problemlerinde kullanılmaktadır Ancak bu işaretin tarihi Roma imparatoru Augustus'un açık artırmada satılan tüm mallara 1/100 oranında vergi koyduğu zamanlara kadar dayanır Diğer **Roma** vergileri ;her serbest köle için 1/20 ve her satılan köle için 1/25 idi Onlar yüzdeleri tanımadan kesirleri kolaylıkla kullanabiliyorlardı

EŞİTSİZLİK İŞARETİ: İlk olarak Thomas Harriot (1560-1621) tarafından bugün \neq olarak kullanılan işaretler eşitsizlik işareti olarak kullanılmıştır Bu işaretler bazı bilim adamları tarafından önerilse de hemen kabul edilmemiştir Daha sonra William Oughtred (1574-1660) eşittir işareti yerine kullanılan başka bir sembol geliştirdi Ancak bu sembolde kabul görmedi ve Isaac Barrow (1630-1677) 1674 yılında farklı bir sembol daha geliştirmiştir Son olarak eşitsizlik işareti Pierre Bouguer (1698-1758) tarafından 1734 yılında günümüzde kullanılan haliyle geliştirilmiştir

SONSUZ İŞARETİ: Bu sembol İngiltere'de zamanının en orijinal matematikçisi olarak adlandırılan John Wallis (1616-1703) tarafından bulunmuş ve onun en iyi işi olarak görülen ve 1655 yılında yayımlanan Arithmetica Infinitorum adlı eserinde yer almıştır Romalılar bu işareti BİN sayısı yerine Yunanlılar ise ON BİN sayısı yerine kullandılar. Günümüzde ise sonsuz sayıları ifade etmek için kullanılırlar

Michael Jordan

Michael Jordan 17 Şubat 1963 tarihinde Brooklyn, New York'da dünyaya gelmiştir. Tam adı Michael Jeffrey Jordan'dır. 98 kg. ağırlığında ve 1.98 m. boyunda olan efsane oyuncu NBA'de çeşitli istatistiklerde rekorlara sahiptir. Eşinin adı Juanita Jordan'dır ve çiftin üç çocuğu bulunmaktadır.

Jordan pek çok kişi tarafından dünyaya gelmiş en iyi basketbolcu olarak nitelenir. Hatta sadece basketbol sporu için değil spor tarihinin en büyük efsanelerinden birisidir.

ABD profesyonel basketbol ligi NBA'nın resmi sitesine göre, "Oybirliğiyle, Michael Jordan tüm zamanların en büyük basketbolcusudur.

1984 yılındaki NBA Draft'nda Chicago Bulls tarafından seçilerek bu takıma katıldı. Çok kısa sürede ligin yıldız oyuncuları arasında yer alarak, üretken ve skorcu oyunu ile seyircileri salona çekti. Sıçrama yeteneği, özellikle All Star Organizasyonu'ndaki slam dunk yarışmasındaki faul çizgisinden potaya smaç yapması ile, Jordan'a "Air Jordan" ve "His Airness lakaplarını getirdi.

NBA'de gösterdiği performansla, 'Yılın Çaylak Oyuncusu' seçilen Jordan, kariyerindeki 9 All-Star maçının ilkinde de yine aynı sezon oynadı. 1986-1987 sezonu sona erdiğinde, Michael Jordan artık NBA Ligi'nin efsane oyuncusu Wilt Chamberlain'in ardından bir sezonda 3 bin sayı rekorunu geçen ikinci oyuncu oldu.

1987-1993 yılları arasında üst üste yedi kez sayı kralı olan Jordan, her sezon maç başına 30 sayı ortalamasının da üzerine çıkarak Chamberlain'in rekorunu kırdı.

Chicago Bulls formasını giydiği günden itibaren play-off maçları da dahil inanılmaz sayı rekorlarına imza atan Jordan, 1986 yılında Boston Celtics'e karşı kaydettiği 63 sayı ile tüm rekorları altüst etti.

1991 yılında Chicago Bulls'un ilk NBA şampiyonluğunu yaşamasında büyük rol oynayan Michael Jordan, bu başarısını 1992 ve 1993 yıllarında da tekrarlamayı başardı.

1988, 1991 ve 1992 yıllarında ligin 'En Değerli Oyuncusu', 1988 ve 1996'da All-Star maçlarının 'En Değerli Oyuncusu' seçilen Jordan, 1991, 1992 ve 1993 yıllarında da NBA play-off serisinin 'En Değerli Oyuncusu' ünvanını kazandı.

Ayrıca ilk kez NBA oyuncularının yer aldığı ve Dream Team (Rüya Takım) adı verilen ABD Olimpik Milli Basketbol Takımı'nda da görev yapan Michael Jordan, İspanya'daki Barcelona Olimpiyatları'nda takımının altın madalya kazanmasında en büyük rolü oynadı.

1993 - 1994 sezonunun ardından, babasını bıçaklı bir saldırı sonucunda kaybeden ünlü basketbolcu, sınırları de bozulunca basketbola veda ettiğini açıklayarak tüm hayranlarını şok etti.

Basketboldan kopsa da spordan kopmayı bir türlü başaramayan Michael Jordan, 1994 yılında bu kez beyzbol oyuncusu olarak sevenlerinin karşısına çıktı. Yine Chicago forması giyen Jordan, Chicago White Sox 'Beyaz Çorap' takımı ile Amerikan Ligi'ndeki (AL) ilk sezonunda ligin önemli oyuncularından biri haline geldi. Beyzbolu iyi oynamasına karşın içindeki basketbol ateşini bir türlü söndüremeyen efsane oyuncu, 1994-1995 se-

zonun sonunda NBA Ligi'ne dönme kararı alarak beyzbola veda etti. Basketbola verdiği araya rağmen performansından hiçbir şey kaybetmeyen Michael Jordan, 1995-1996 sezonunda maç başına ortalama 30.4 sayı ortalaması ile 'En Değerli Oyuncu' seçilirken, Chicago Bulls takımı da bir sezonda 72 maç kazanan ilk NBA takımı olarak tarihe geçti. NBA finallerinde de 'En Değerli Oyuncu' seçilen Jordan, aynı zamanda bu ünvanı dört kez kazanan ilk basketbolcu olarak da tüm zamanların en iyi basketbolcusu olarak anılmaya başladı. 1998 yılında altıncı şampiyonluğa çok yaklaşan Chicago Bulls, Utah Jazz karşısında son 5.2 saniyede maçı kaybedince, 1999 yılında Jordan tekrar basketboldan ayrıldığını açıkladı. Her ne yaparsa yapsın içindeki basketbol aşkından kurtulamayan Michael Jordan son olarak 2001 yılında Washington Wizards formasıyla tekrar potalara geri döndü.

Wizards'ı tam anlamıyla sırtlayan Jordan, potalardan uzun süre ayrı kalmasına rağmen, eski günlerine çabuk döndü. Washinton'da gösterdiği başarılı performanstan sonra 2003 yılında artık 40 yaşına geldiğini ve basketbolu tamamen bıraktığını açıkladı.

Michael Jordan'ın unutulmayacak başarıları;

- NBA MVP (En değerli oyuncu ödülü): 1987-88, 1990-91, 1991-92, 1995-96, 1997-98
- NBA Finalleri MVP Ödülü: 1990-91, 1991-92, 1992-93, 1995-96, 1996-97, 1997-98
- NBA Yılın En İyi Defans Oyuncusu Ödülü: 1987-88
- NBA Yılın Çaylağı Ödülü: 1984-85
- ACC Ligi Yılın Basketbolcusu: 1983-84
- NBA All-Star Smaç Şampiyonası Ödülü: 1987, 1988

23 numaralı formasıyla hafızalarda yer edindi

Kariyer sayı ortalamasında (sezon 30.1 playoff 33.4) tüm zamanların en yüksek ortalamasına sahip oyuncudur.

Bir playoff Maçında 63 sayı atarak playoffların bir maçda en çok sayı atan oyuncusu olmuştur.

Espn nin anketinde 100 yılın en iyi atleti seçilmiştir.

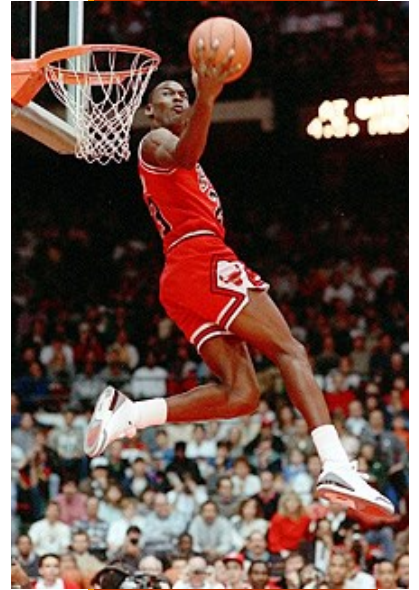
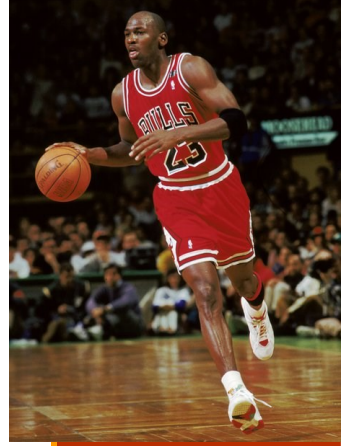
Tam 10 sezon NBA'de sayı kralı olmayı başarmış ve kırılması pek de mümkün olmayan bir rekora imza atmıştır.

Jordan adına çıkarılan ürünler ile de çok önemliydi. Nike firmasının 1985 yılında çıkardığı ve halen üretilen Air Jordan modeli ile firmanın popülerliğini oldukça arttırdı. Oyuncuya adanan ve 1996'da "Space Jam" ve 2007 yılında "Basketball Man" adlı filmlerde başrol oynamıştır.

Jordan halen Kuzey Karolina'daki Charlotte Bobcats takımının sahibidir.

Büyük yıldızın ayrıca Amerika'nın çeşitli bölgelerine yayılmış durumda olan restaurantlar zinciri bulunmaktadır.

Sanırsanız kendisini en iyi şu sözlerle anlayabiliriz; "Beni zirveye yeteneğim getirmiştir, Ancak hala burada olmamı sağlayan karakterimdir!"

Kobe Bryant

Kobe Bryant, 1978 doğumlu Amerika'lı NBA oyuncusu. Los Angeles Lakers takımında şutör gard pozisyonunda oynayan ve lise çağlarından itibaren geleceğin büyük yıldızlarından birisi olarak gösterilen Bryant, takımıyla 2000, 2001 ve 2003 yıllarında NBA Şampiyonu oldu.

Kobe Bean Bryant, 23 Ağustos 1978'de Philadelphia, Pennsylvania'da eski Philadelphia 76ers oyuncusu ve halen Los Angeles Sparks takımının antrenörü olan Joe 'Jellybean' Bryant ve Pam Bryant'ın en küçük ve tek erkek çocuğu olarak (iki kız kardeşinin isimleri Shaya ve Sharia'dır) dünyaya geldi. Ailesi ismini, Japonya'nın Kobe şehrinde bir restoran menüsünde gördükleri meşhur biftekten etkilenecek şekilde koydu.

Bryant 6 yaşındayken, babasının İtalya'daki bir takımda oynamaya başlaması üzerine, oraya yerleştiler. Buradayken AC Milan takımına ilgi duyan ve futbol oynamaya başlayan Bryant ve ailesi, 1991'de Philadelphia'ya geri döndüler. Bir keresinde 'İtalya'da kalsaydım, futbola devam edip profesyonel olurdum' açıklamasını yapan 1.98 m. boyundaki Bryant, Philadelphia'daki Lower Merion Lisesi'nde basketbolda müthiş bir başarı yakaladı ve ulusal boyutta ün kazandı. Kobe Bryant, 17 yaşındayken girdiği SAT sınavından 1080 aldı ve iyi bir koleje girmesine olanak varken, zor bir seçim yaparak direkt olarak NBA'e gitti.

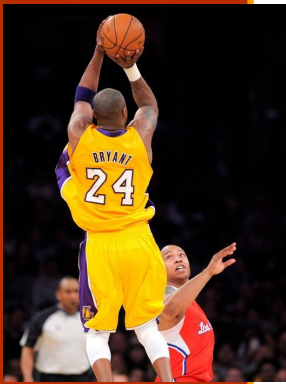
Bryant, 1996 yılı NBA draftlarında Charlotte Hornets tarafından 13. sırada seçildi. Oyuncu seçimleri öncesinde yapılan hazırlık çalışmalarında, Bryant'ın potansiyelini farkedenden ve 'Bryant'ın çalışması bugüne kadar gördüklerim arasında en iyilerden biriydi' diyen Lakers genel menejeri Jerry West, daha sonra Vlade Divac ile Bryant'ın takasına aracılık etti.

Lakers'daki ilk sezonunda, diğer gardlar Eddie Jones ve Nick Van Exel'in arkasında, kenarda bekleyen Bryant, sınırlı sayıda dakika almasına rağmen yükseğe sıçrayabilmesi sayesinde 1997'deki smaç yarışmasını (Slam Dunk) kazanarak dikkatleri üzerine çekti ve bir hayran kitlesi edindi.

Lakers'daki ikinci sezonunda (1997-1998) daha fazla süre almaya başlayan ve yeteneklerini gösterme imkânı bulan Bryant, seyirci tarafından belirlenen NBA'in Yılın En İyi Altıncı Adamı Ödülü (NBA's Sixth Man of the Year Award) oylamasında finale kaldı. Aynı zamanda o sezonki en genç All-Star ilk 5'inde bulundu.

Phil Jackson'ın Laker's takımına antrenör olarak getirilmesinden sonra da yükselişi devam eden Bryant, NBA'in en iyi şutör gard'ları arasına girdi ve All-NBA, All-Star, ve All-Defensive (En İyi Defans Yapanlar) listelerine girerek kendini kanıtladı. Aynı zamanda Shaquille O'Neal ve diğer takım arkadaşlarıyla birlikte sergiledikleri başarılı performans sayesinde 2000, 2001 ve 2002'de üstüste NBA şampiyonluğunu elde ettiler.

Bryant, 2002-2003 sezonunun şubat ayında 40.6 ve tüm sezonda maç başına 30 sayı ortalamayla oynadı. Ayrıca maç başına 6.9 ribaund, 5.9 asist ve 2.2 top çalma ile kariyer rekorlarını kırdı. 50 galibiyet ve 32 yenilgiyle tamamladığı bu sezonun sonunda Lakers, Doğu konferansı yarı finallerinde, 6 maçla o yılın NBA şampiyonu olan San Antonio Spurs'e elendi.

2003-2004 sezonunda NBA efsaneleri Karl Malone ve Gary Payton ile anlaşarak kadrosunu iyice güçlendiren Lakers, bu kadrosuyla şampiyonluğu kazanmayı umuyordu. Fakat NBA finaline kadar yükseldikleri bu seride, Bryant'ın 22.6 sayı ve 4.4 asist ortalaması Lakers'a yetmedi. Detroit Pistonsseriyi 5 baçta bitirdi ve şampiyon oldu. Şampiyon olunamamasının takımı karıştırması sonucunda ise O'Neil ve koç Phil Jackson takımdan ayrıldılar.

2003 yılı içerisinde Kolorado'lu Katelyn Faber tarafından tecavüzle suçlanan Bryant'ın, mart 2005'de Faber ile anlaşma yapması sonucunda iddialar düştü ama bu onun imajına gölge düşürdü. Bu dönemde takım arkadaşı Shaquille O'Neal ile de takımın başarısındaki en önemli oyuncu olma kavgası nedeniyle problemler yaşayan Bryant, kariyeri boyunca diğer takım arkadaşlarıyla da (örneğin takım otobüsü dışında arkadaşı Samaki Walker'ın yüzüne vurması) sorunlar yaşadı.

O'Neal'ın ayrılışından sonra 2004-2005 sezonunda takımın tartışılmaz tek lideri haline gelen Bryant için, bu sezon çok önemliydi. Kendisine yöneltilen iddialar nedeniyle imajı bozulduğundan, kötü oynaması halinde eleştirilerin artacağına farkındaydı. Lakers'ın 2003-2004 sezonunun da kritik edildiği The Last Season: A Team in Search of It's Soul adlı kitapta, Phil Jackson'ın Kobe hakkında 'koçluk yapılamayan bir oyuncu' şeklinde bir açıklaması yer aldı.

Jackson'ın takımdan ayrılmasından sonra yerine getirilen Rudy Tomjanovich'in de sağlık problemleri yaşaması takımın asistan koç Frank Hamblen'e emanet edilmesine neden oldu. Kobe 27.6 sayı ortalamasıyla ligin 2. skorer oyuncusu oldu fakat buna rağmen Lakers ilk kez playofflara kalamadı.

2005-2006 sezonu, Bryant'ın kariyeri için bir lara rağmen koç Phil Jackson takıma geri döndü ve takım NBA playofflarına kalmayı başardı. Fakat playoffların ilk turunda Phoenix Suns'a 7 maçlık seri sonunda elenmelerinin yanı sıra Kobe Bryant dizinden sakatlandı ve 2006 Fiba Dünya Basketbol Şampiyonası'na da katılmadı.

2005-2006 sezonunda 20 Aralıktaki Dallas Mavericks maçında sadece 3 çeyrekte 62 sayı kaydetti. Maçın 4. çeyreğine girilirken skor Lakers: 62 – Dallas: 61 şeklindeydi. Şut süresinin 24 saniyeyi ndirilmesinden bu yana ilk defa böyle bir başarı geldi.

Bryant, 22 Ocakta oynanan Toronto Raptors karşısındaki 122-104'lük zaferle biten karşılaşmada ise 81 sayı atarak, Lakers tarihinin bir maçta 71 sayıyla, en çok sayı atan oyuncusu olan Elgin Baylor'un rekorunu geçti. Bunun yanısıra NBA tarihine bir maçta 100 sayı atan Wilt Chamberlain'den sonra ikinci en fazla sayı atan oyuncu olarak geçti.

Ocak ayında Kobe 4 maç üst üste 45 sayının üzerinde sayı atarak 1964'ten beri bunu gerçekleştiren tek oyuncu oldu. Aynı ocak ayında, ortalama 43.4 sayı ile oynayan Bryant, NBA tarihinin, bir ayda ulaşılan en yüksek sayı ortalamaları listesinde 8. oldu. (Bu Chamberlain'den sonraki en yüksek ortalamadır.)

Sezon boyunca, oynadığı maçların 27'sinde 40 sayıyı geçen ve bir sezonda toplamda kaydettiği 2832 sayıyla Lakers tarihine adını yazdıran Bryant, sezon sonunda 35.4 sayı ortalaması ile NBA liginin sayı kralı oldu. (Bu Michael Jordan'ın 1986-87 sezonunda yaptığı 37.1 sayılık ortalamadan sonra en iyi NBA ortalaması.)

2006'da NBA'in En Değerli Oyuncusu Ödülü (NBA Most Valuable Player Award) oylamasında 4.seçildi. Steve Nash'in 1. seçildiği oylamada, Bryant 22 birincilik oyu aldı. (Bu 22 oy Bryant'ın kariyerindeki en yüksek birincilik oyu.)

27 yaşında, 16.000 sayıya ulaşan en genç oyuncu ünvanını alan Bryant, 16 Ocak 2006'da oynanan Miami Heat-Los Angeles Lakers karşılaşması öncesinde O'Neal ile el sıkıştı ve aralarındaki soğukluğu giderdiler.

Önce Adidas'la yüksek bir fiyata 4 yıllık bir reklam anlaşması imzalayan Bryant, daha sonra da Nike ile 45 milyon dolarlık bir anlaşma imzaladı ve Nike reklam filmlerinde oynadı. Nintendo 64 ve Playstation NBA Live oyunlarında yer alan Bryant, Chi Sah adlı Rap grubunun da üyesi. Aynı zamanda İtalya'da da rap yapan Kobe'yi grup arkadaşları 'Eight-Man Kobe-One-Kenobie' şeklinde çağırıyorlar.

8 olan forma numarası, Adidas ABCD kamp numarası olan 143'ün 1+4+3=8 şeklinde toplanmasıyla oluşan Bryant, 2006-2007 sezonu öncesi TNT kanalına yaptığı açıklamada forma numarasını, kariyerinin ikinci yarısına başlarken daha önce lise forma numarası da olan 24 ile değiştireceğini açıkladı.

Kasım 1999'da albüm çalışmaları için gittiği binada (Kobe Bryant'ın bu albümü yayınlanmadı.) 17yaşındaki dansçı Vanessa Laine ile tanışan Bryant, Huntington Beach, Kaliforniya'daki Marina Lisesi'nde okuyan Laine ile 6 ay sonra mayıs 2000'de nişanlandı.

Yaklaşık bir yıl sonra 18 Nisan 2001'de Dana Point, Kaliforniya'da evlenen çift düğünlerine sadece 12 konuk çağırdılar. Laine'in afrika asıllı olmaması ve evlenmek için çok genç yaşta olmaları nedeniyle düğüne karşı çıkan ailesinin yanısıra, takım arkadaşları da bu düğüne katılmadılar. Ailesi ile arasındaki sürtüşmeler, çiftin 19 Ocak 2003'de Natalia Diamonte adını verdikleri bir kız çocuğu sahibi olmalarıyla azaldı. Laine'in 2005 ilkbaharında bir çocuk düşürmesinin ardından çiftin, 1 Mayıs 2006'da ikinci kız çocukları Gianna Maria-Onore dünyaya geldi.

Kariyerindeki Başarılar

- 3 defa NBA şampiyonluğu:2000-2001-2002
- 8 defa NBA All-Star 1998-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006 (1999 yılında lokavt nedeniyle All-Star maçı yapılmadı.)
- NBA All-Star maçı 2002 MVP(en değerli oyuncu)
- NBA 2006 sayı kralı(35.4)
- 8 kere All-NBA seçiminde 2002, 2003, 2004, 2006 da ilk takıma 2000, 2001 de ikinci takıma, 1999,2005 yıllarında üçüncü takıma seçildi.
- 6 kere All-Defensive kategorisinde(en iyi defansif takım) 2000,2003,2004,2006 da birinci takıma 2001,2002 yılında ikinci takıma seçildi.
- 2 kere NBA normal sezon sayı lideri 2003(2461 sayı) 2006(2832 sayı)
- 1997 yılında NBA en iyi ikinci çaylak takımına seçildi.
- 1997 yılında NBA smaç şampiyonu oldu.

Diego Armando Maradona

Maradona 30 Ekim 1960'ta dünyaya geldi. Futbola Boca Juniors takımında başladı ve burada 1981'e kadar oynadı. 1981'de rekor bir ücretle (12 milyon Dolar) Barcelona'ya transfer oldu.

Nou Camp'taki ilk maçını 82 dünya kupası açılışında Belçika'ya karşı oynayan Maradona beklenmedik şekilde kötü bir başlangıç yaparak karşılaşmayı izleyen Barca taraftarlarını hayal kırıklığına uğratmıştı. 2 sezon Barcelona forması giyen Maradona hastalık ve sakatlıklar dolayısıyla bekleneni tam anlamıyla veremedi. Maradona, kendisini 1978 Dünya Kupası kadrosuna almayan Menotti'nin takımın başına gelmesiyle Barcelona'dan ayrıldı. İtalya'nın Napoli takımıyla sözleşme imzalayan Maradona için altın yıllar başlıyordu.

Napoli formasıyla 2 şampiyonluk yaşayan Maradona, 1986 Dünya Kupasının da yıldızıydı. Arjantin, Dünya Kupasının sahibi olurken, çeyrek finalde Maradona'nın İngiltere ağlarına eliyle gönderdiği gol, üstünden uzun yıllar tartışıldı. Büyük tepki alan Maradona ise topa değen elini "Tanrı'nın Eli olarak" tanımlamaktan çekinmemişti. 1990 Dünya Kupasında da takımını finale taşıyan Maradona Almanya'ya penaltı golüyle teslim oluyordu. Bu belki de, Maradona'nın yükselen kariyerinin tersine döndüğü andı.

1991 yılında bir İtalya lig maçı sonrası rutin bir doping kontrolünde kokain kullandığı ortaya çıkan Maradona, Arjantin'e dönüşünde de polis tarafından uyuşturucu bulundurduğu gerekçesiyle göz altına alınıyordu. Gözaltı günlerinin ardından evinin önünde bekleyen basın mensuplarına saldıran Maradona, artık çalılımlarından çok olaylarıyla manşetlerden düşmüyordu. Bu olaydan sonra Maradona'nın "bittiğini" düşünenler yanılmıştı. 1993 yılında İspanya'da bu kez Sevilla'ya dönen Maradona, 1994 Dünya Kupası için yine iddialıydı. Ancak 94' Amerika, Maradona için beklenmedik şekilde kısa sürdü. Yasak madde kullandığı tespit edilen Maradona şampiyonadan men edildi ve 15 ay ceza aldı. 15 aylık süre zarfında Deportivo Mandiyu ve Racing Clup'da teknik direktörlük yapan Maradona, cezasının bitmesiyle 1995 yılında yuvam dediği Boca Juniors'a oyuncu olarak döndü. 2 sezon Boca'da oynayan Maradona kariyerini kemiren kokain alışkanlığından kurtulamayınca 37 yaşında aktif futboldan koşturdu.

Futbolu bıraktıktan sonra sağlık problemleri yaşayan Maradona, uyuşturucuya bağlı olarak kalbiden geçirdiği rahatsızlığın ardından Küba'da 22 aylık bir tedavi gördü. Tedavinin ardından bir trafik kazası geçiren Maradona dizinden ufak bir operasyon geçirdi.

Bu kadar çalkantılı bir hayata rağmen Maradona 2000'de FIFA tarafından **Pele** ile birlikte yüzyılın futbolcusu seçildi. 11 Aralık 2000'de yapılan bir törenle ödülünü aldı. Fakat törende kendi ödülünü aldıktan hemen sonra Pele'nin ödül almasını beklemeden salonu terk etti. Nitekim bir gün sonra yaptığı açıklamada "Kendi bedenime karşı saygısız olsam da işime devamlı saygılıydım; bu yüzden de dünyanın en iyisi benim" diyerek bütün spor kamuoyunun beklediği açıklamayı yapmıştı.

Bunları Biliyor Muydunuz?

Bilimsel olarak kanıtlanmış, hayatımıza dair bilmediğimiz bir sürü bilgi var. Bu ilginç bilgileri daha önceden biliyor muydunuz? İşte bunlardan bazıları:

- Yılanlar 3 yıl boyunca uyuyabilme yeteneğine sahiptir.
- Bozulmayan tek gıda baldır.
- Ördeklerin sesleri asla yankı yapmaz.
- Denizyıldızlarının beyinleri bulunmaz.
- Üzümler eğer mikrodalga fırına atılırsa patlar.
- İnsanlar bir yıl içinde en az 1460 rüya görürler.
- Şuan içtiğimiz sular tam 3 milyar yıl öncesine ait sulardır.
- Karıncalar mecbur kaldıklarında 2 hafta boyunca suyun altında hayatını sürdürebilir.
- Pi sayısının bir milyarını sayısı 9' dur.
- Dünya üzerindeki tavuk sayısı insan sayısından daha fazladır.
- İnsanların kalça kemikleri betondan çok daha sağlamdır.
- Sabah yenilen elmanın uyku açma özelliği içilen kahveden çok daha fazladır.
- Yer çekiminin olmadığı bir ortamda mum alevinin aldığı şekil küreye benzer.
- Bir insanın doğum günü aynı zamanda dünya üzerindeki en az 9 milyon insanın da doğum günüdür.
- İnsan nefesi 90 derecede donar ve gözle görülebilir.
- Çin' de İngilizce konuşanların sayısı Amerika' dan daha fazladır.
- Patates, elma ve soğanın tatları aynıdır. Onlardan farklı tat alındığı duygusunu uyandıran, farklı kokulara sahip olmalarıdır.
- Kibrit kutusu büyüklüğündeki bir altın külçesi eğer yufka gibi açılırsa, bir teniz kortu büyüklüğüne ulaşabilir ve yırtılmaz.
- Esneme eylemi aslında insanların daha fazla oksijen alabilmesi ve vücuttaki fazla karbondioksidin dışarı atılması için gerçekleştirilir.
- Bir insan günde en az 28 bin litre hava, 500 litre oksijen tüketir.
- Dünyanın en hızlı kuşu 3 saniyede 128 km. hıza ulaşabilen boğazlı kırlangıçtır.
- Bir insan aşık olduğunda vücutta phenylethylamine enzimi salgılanır. İnsan bu sayede mutlu olduğunu hisseder ve bu madde çikolatanın içinde de bulunur.
- Yer çekimin bulunmadığı bir ortamda insan ağlayamaz. Çünkü gözyaşı yere doğru hareket edemez ve gözden çıkamaz.

- Sivrisinek kovucu spreyler aslında sivrisineklere rahatsızlık verip yaklaşmasını engellemez. Sivrisineklerin alıcılarını bloke eder ve insanları bir anlamda gizler.
- Kahve alkol alan kişilerin ayılmasını sağlayamaz. Aksine alkolün etkisini artırır.
- Kereviz yerken harcanan kalori, kerevizin barındırdığı kalori miktarından daha fazladır. Bu yüzden zayıflamak isteyenlere önerilir.
- İnsanların vücut fonksiyonları dursa bile bu andan itibaren beyin hücreleri 5 dakika daha sağlığını korumaya devam eder. Yani beyin ölümü 5 dakika daha geç gerçekleşmeye başlar.
- Dünyanın en zengin 3 ailesi, en fakir 48 ülkenin toplam servetinden daha fazla servete sahip.
- Dünyanın en uzun süren trafik sıkışıklığı 12 gün sürdü, 100 km kuyruk oluştu ve araçlar günde 1 kilometre ilerleyebildiler.
- Everest Dağı'nda 200'den fazla dağcı cesedi bulunmakta.
- Bir erkek aslan yönetimi ele geçirince tüm yavru aslanları infaz eder.
- Dünyadaki insanların üçte ikisi hiç kar görmedi.
- Artık nesli tükenmiş olan 'Yünlü mamut' isimli mamut türünün canlıları Mısır Piramitleri inşa edilirken varlardı.
- Ortalama bir insan, ömrü boyunca dünyanın çevresini yaklaşık üç defa dolaşacak kadar yürür.
- Bir denizanasının %95'i sudan oluşmaktadır.
- Charles Osborne isimli bir adamın hıçkırığı 69 yıl sürdü.
- Meyveden hemen sonra su içilirse asit oluşur .
- Avustralya hem bir kıtadır , hem de bir ülkedir .
- Geceleri sabaha göre 1 cm daha kısa olursunuz.
- Sivrisineklerin 47 tane dişi vardır.
- İnsan uzun süre bir böbrek ve bir akciğerle, midesiz, dalaksız yaşayabilir, ama karaciğersiz bir dakika bile yaşayamaz.
- Parmak izi gibi herkesin dil izi de farklıdır.
- Bir kadının sahip olduğu en fazla çocuk sayısı 69dur .
- Bir yılan 3 yıl uyuyabilir..
- Maymunlar her yıl uçak kazalarından daha fazla insan ölümüne neden oluyor.
- Sağ elini kullananlar sol elini kullananlardan ortalama 9 yıl daha uzun yaşıyor.
- Bir salyangoz 3-4 sene boyunca besine ihtiyaç duymadan uyuyabilir.

Eğlence Köşesi

Bilmeceler

- Aldır abası, yeşildir cübbesi
- Bir kuyum var, iki türlü suyum var
- Gölgesiz dağlar aşar
- Hak Taala hoş yaratmış Bir yeşil dal üstüne Kenarı zil varak Ortası altın varak
- Açarsam dünya olur yakarsam kül olur
- Uzaktan baktım hiç yok yakından baktım pek çok
- Eğri oturalım, doğru konuşalım.
- Yeşil mantolu, kırmızı entarili, siyah düğmeli.
- Yeter Çektiğim!
- Geceleri fener, gündüzleri söner.
- Bir sözdür ki şeytan kaçar, Bir anahtardır, her kapıyı açar...
- Minarede ses, Ölümsüz nefes
- Eğilirsin kalkarsın, Engelleri yıkarsın, Bazen perde açılır, Sen Kabe'ye bakarsın.
- Uzaktan baktım hiç yok yakından baktım pek çok.
- Duygular içinde pirdir, Onsuz hayat zehirdir.

Fıkralar

Dükkânın Âkıbeti

Cimri bir adam ölüm döşeginde son dakikalarını yaşıyordu. Gözlerini araladığı bir an bütün ailesinin başına toplanmış görünce sordu:

- Anneniz burada mı?

- Evet baba, burada.

- Peki, küçük kızım burada mı?

- Buradayım baba.

- Büyük oğlum burada mı?

- Evet baba.

- Küçük oğlum, sen de burada mısın?

- Buradayım baba.

- Herkes buradaysa dükkânı kime bıraktınız ya hu!

Açılan Ayakkabı

Adamın biri ayakkabı almak için mağazaya girer. Denediği ve beğendiği ayakkabıların birinin ayağını sıktığını söyler. Mağaza sahibi;

- Bir hafta sonra açılır, deyince adam cevabı yapıştırır;

- Peki o zaman. Bunlar burada kalsın. Ben bir hafta sonra gelip alayım.

Nereye

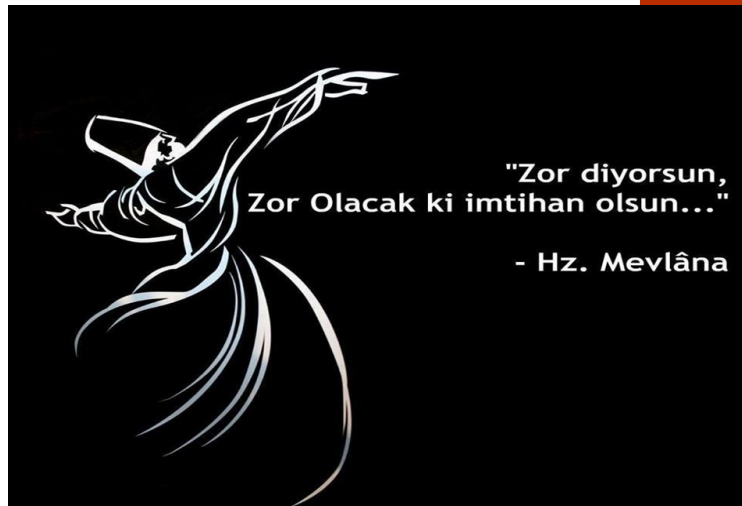
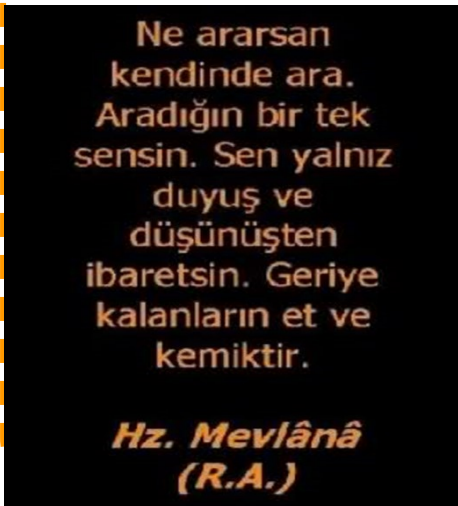
İki arkadaş bir gün sokakta bir penguen bulmuşlar ve onu karakola götürmüşler. Komiser onlara bu hayvanı hayvanat bahçesine götürmeleri gerektiğini söylemiş. Akşama doğru komiser pencereden dışarı baktığında iki kafadarı penguenle gezerken görünce:

- Ben size o hayvanı, hayvanat bahçesine götürün demedim mi?

İki arkadaş da cevap vermiş:

- Götürdük komiserim. Şimdi de sinemaya götürüyoruz.

Özlü Sözler

Karikatür Köşesi

Erdil Yaşaroğlu © komikaze.net

Yh yemekhikayeleri.com

Erdil Yaşaroğlu © www.komikaze.net

Erdil Yaşaroğlu © komikaze.net

Resim Sevinci

İdal KOÇYİĞİT

6-A

Sudenaz KAYA

5-A

Tuba Ayşe YILDIRIM

6-A

SİTENİN SESİ

Sayı 3

23.03.2016

SİTELER ORTAOKULU

KARAKAYA HES İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ
LOJMANLARI ÇÜNGÜŞ/DİYARBAKIR

Telefon: 0 (412) 5442052

Faks: 0 (412) 5442052

Web: <http://siteler.meb.k12.tr>

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRENCİLERİMİZ

- Ahmet Hüsrev ARAS
- Ali Emir DALKILIÇ
- Aslı YILMAZ
- Ayça KORKMAZ
- Erhan COŞKUN
- Ersin YILDIZDAĞ
- Eslem Rana GİRGIN
- İbrahim Furkan ERASLAN
- Helin KINIK
- Hüdanur ASLAN
- İdal KOÇYİĞİT
- Muhammed GÖRKEN
- Okan GÜNGÖRDÜ
- Okan YILDIZHAN
- Sudenaz Zülfü KAYA
- Tuba Ayşe YILDIRIM